

Dosarul nr. 2ra-1511/21

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. D. Bosfi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, E. Dvurecenschii, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Șlapac Maria,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Șlapac Maria împotriva lui Ciubur Anna, Ciubur Mihail și Ulanovschii Valerii, intervenienți accesorii notarul public Butuc Rodica și Șlapac Iurii, cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 mai 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Șlapac Maria și a fost menținută hotărârea din 17 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

constată:

La data de 16 aprilie 2015, Șlapac Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciubur Anna, Ciubur Mihail și Ulanovschii Valerii, intervenient accesoriu notarul public Butuc Rodica, cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 24 august 2001, între vânzătorul Ulanovschii Valerii, reprezentat prin procură de Starșinova Liudmila și cumpărătorul Ciubur Anna, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 4980 a terenului cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 0,04 ha, situat în or. Cahul, XXXXX, înregistrat de notarul public Butuc Rodica cu nr. 4980.

A susținut că, de fapt, dânsa a semnat contractul din numele surorii sale Ciubur Anna, achitând toate cheltuielile pentru serviciile notarului, inclusiv a ales terenul procurat.

Reclamanta a declarat că în acea perioadă, nu dispunea de anumite acte de identitate și, fiind constrânsă de faptul că Starsșinova Liudmila susținea că în trei zile trebuie să procure terenul pentru că de altfel va găsi alți cumpărători, iar, Ulanovschii Valerii trebuia de urgență să plece peste hotarele țării, a fost nevoită să meargă la notar și să încheie contractul pe numele Annei Ciubur, așa cum aceasta este unica sa soră cu care avea o relație bazată pe încredere totală.

A precizat că la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare, Ciubur Anna și Ciubur Mihail nu se aflau în Republica Moldova, fiind plecați în Federația Rusă.

A indicat că, știind despre faptul că sora sa Ciubur Anna este divorțată de Ciubur Mihail, aveau de gând ca împreună să mai procure și alte terenuri pe care să le înregistreze tot pe numele Annei Ciubur, după care împreună să construiască o casă cu două gospodării separate unde să locuiască împreună când se vor întoarce din Federația Rusă.

Reclamanta a specificat că pârâtul Ciubur Mihail, fiind divorțat de Ciubur Anna, pretindea la o cotă-parte din teren și din acest motiv a hotărât să o alunge din casă, în pofida faptului că dânsa a construit casa împreună cu soțul ei Șlapac Iurii și timp de 12 ani au locuit în aceasta.

Șlapac Maria a solicitat constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 4980 din 24 august 2001 a terenului cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața 0,04 ha, situat în or. Cahul, XXXXX, încheiat între Ulanovschii Valerii și Ciubur Anna, recunoașterea dreptului său de proprietate asupra terenului și încasarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2016 a Judecătorei Cahul, sediul Central, acțiunea a fost admisă și s-a constatat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 4980 din 24 august 2001, încheiat între Ciubur Anna și Ulanovschii Valerii. A fost recunoscut dreptul de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața 0,04 ha, situat în or. Cahul, XXXXX după Șlapac Maria și sa- încasat în mod solidar de la Ciubur Anna, Ciubur Mihail și Ulanovschii Valerii în beneficiul Mariei Șlapac taxa de stat în sumă de 1340 de lei.

Prin decizia din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de Ciubur Mihail, reprezentat de avocatul Arnaut Alexandru și a fost casată integral hotărârea din 26 octombrie 2016 a Judecătorei Cahul, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

La 04 martie 2020, prin încheierea protocolară a Judecătorei Cahul, sediul Central, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Șlapac Iurii.

Prin hotărârea din 17 septembrie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Șlapac Maria și s-a declarat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 4980 din 24 august 2001, încheiat între Ciubur Anna și Ulanovschii Valerii, privind vânzarea-cumpărarea lotului de teren cu suprafața de 0,04 ha, cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în mun. Cahul, XXXXX. Pretențiile cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată, au fost respinse.

La 22 septembrie 2020, Șlapac Maria a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 17 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central în partea respingerii pretențiilor cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 31 mai 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de Șlapac Maria și a fost menținută hotărârea din 17 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că în speță, nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru exercitarea unei posesiuni necesare uzucapiunii, precum invocă Șlapac Maria. Astfel, nu poate fi reținut argumentul reclamantei precum că, achitând prețul pentru teren, s-a folosit de acesta pe parcursul a 19 ani ca un bun proprietar, construind pe teren o casă de locuit, or, Șlapac Maria a posedat bunul în baza contractului de vânzare-cumpărare, care însă este lovit de nulitate.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că, nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 4980 din 24 august 2001, are drept efect repunerea vânzătorului Ulanovschii Valerii și a cumpărătorului Ciubur Anna în poziția inițială, respectiv, cererea reclamantei privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil este neîntemeiată.

La data de 21 august 2021 Șlapac Maria a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii pretenției cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a aplicat eronat normele de drept material.

Recurenta consideră că soluția instanțelor de judecată este greșită, deoarece în cadrul examinării cauzei s-a dovedit cu certitudine faptul că, contractul vânzare-cumpărarea fost încheiat între dânsa, în calitate de cumpărător și Ulanovschii Valerii, în calitate de cumpărător. Conform contractului, a achitat prețul terenului cumpărat, după care s-a folosit de bun ca un proprietar timp de 19 ani. Astfel, Ulanovschii Valerii nu a fost prejudiciat în urma încheierii contractului, deoarece a primit prețul terenului anume de la dânsa.

A susținut că pe terenul procurat a construit o casă de locuit, folosind terenul după destinația lui, ca un proprietar. Astfel, conform art. 1 § 1 al Protocolului 1 al la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la data de 31 mai 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la data de 18 iunie 2021 (f.d. 131, volumul II), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia de către recurentă.

Astfel, recursul declarat la 21 august 2021, este în termen.

La 13 septembrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Ciubur Anna, Ciubur Mihail, Ulanovschii Valerii, notarul public Butuc Rodica și Șlapac Iurii, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 149, 151-157, volumul II).

Referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Șlapac Maria nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Șlapac Maria, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Șlapac Maria, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Șlapac Maria se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic